

2021 – 2022 EĞİTİM – ÖĞRETİM YILI
TURKCEDERSİ.NET ORTAOKULU 8. SINIF TÜRKÇE DERSİ I. DÖNEM I. YAZILI SINAVI

Adı:	Sınıfı:	Puan:
Soyadı:	Numarası:	

Sizce robotların çağrı ne zaman başlayacak? Peki, ilk kez ne zaman bir robotla karşılaştınız, hatırlıyor musunuz? Durun, hemen “Ama ben hiç robot görmedim ki!” demeyin. Aslında gördünüz ama yalnızca gördüğünüz şeyin robot olduğunu bilmiyorsunuz. Ben de ilk kez robot gördüğümde onun robot olduğunu anlamamıştım. Uzaktan baktığımda bir kepçenin toprağı kazdığını görmüştüm. Ama yakına gittiğimde makineyi kimsenin kullanmadığını, yalnızca **kabin** kısmında küçük bir bilgisayar olduğunu gördüm. Robotlarla ikinci tanışmam ise bir marul tarlasında oldu. Bir makine marul tarlasının içinde geziniyordu. Makinenin önündeki kollar ise marulların üstünde geziniyordu. Anladım ki bir robot marulları kamerasıyla tarıyor ve **hasata** uygun olanları belirliyordu. Anladım ki robot deyince aklımızda yanlış bir düşünce oluşuyormuş. Aslında robotun, filmlerdeki gibi, insan şeklinde olması, konuşması gerekmiyormuş. Kendi kendine karar verebilen, yüklenen veriyi çeşitli durumlarda kullanabilen bilgisayar destekli her makine bir robotmuş aslında. Düşününce robotları cep telefonu olarak cebimizde taşıyoruz ve yine bir robot olan otomobillere biniyoruz. İnternete girdiğimizde, markete gittiğimizde onlardan biriyle karşılaşıyoruz. Sanırım başta sorduğumuz sorunun cevabı çok net...

Sorular

1-5. soruları yukarıdaki metne göre yanıtlayınız.

1) Yazar robotlar hakkındaki hangi düşüncesinin değiştiğini söylemiştir? (10P)

Yazarın, robotların bir insan gibi görünen, konuşan varlıklar olduğu konusundaki düşüncesi değişmiştir.

2) Metne göre çevremizde robot var mıdır? Varsa bunlar nelerdir? (10P)

Evet. Metne göre telefonlar, arabalar robottur. (5P) Bunun yanında günlük hayatımızda farklı alanlarda da onlarla karşılaşıyoruz. (5P) (Kepçe ve marul hasadı yapan robot yanıtlarına puan verilemeyecektir.)

3) Metnin bir cümlesinde robotun ne olduğu tanımlanmıştır. Bu cümlenin altını çiziniz. (5P)

Altı çizili olan cümle...

4) Metnin girişindeki “Sizce robotların çağrı ne zaman başlayacak?” sorusunu, metinden hareketle yanıtlayınız. Yanıtınızı metinden örneklerle destekleyiniz. (10P)

Tam Puan: Öğrencinin “Bu çağrı başladığına” atıf yapan bir giriş ifadesi kullandığı ve bunun devamında metinden geçerli bir örnek sunduğu yanıtlar. Metinden örnekler şunlardan biri olabilir:

1. Evet başlamış. Çünkü metnin en sonunda “cevabı çok net” denilmiş.
2. Başlamış bile. Marul topluyor, çukur kazıyor, cebimizde taşıyoruz.
3. İçindeyiz. Günümüzde kendi kendine karar alan birçok alet var.
4. Başlamış. Yazar gördüğünü söylüyor çünkü.

3 Puan: Öğrencinin yalnızca “Bu çağrı başladığına” atıf yapan bir giriş ifadesi kullandığı, sonrasında doğru bir örnek vermediği ya da hiç örnek vermediği yanıtlar. Örnek:

1. Evet başlamış. ---- 2. Başlamış.

0 Puan:

1. Öğrencinin “Bu çağrı başladığına” değinen ama metin dışından örnek verdiği yanıtlar. Yanlış örnek, öğrencinin metni anlamadığını gösterir. Öğrenci, soruyu anlamış ama metni anlamadığı için günlük hayattan bir örnek vermiştir. Örnek: Günümüzde robotlar üretiliyor. İnternette gördüm.
2. Öğrencinin “bu çağrı başlamadığı” doğrultusunda verdiği yanıtlar.

5) Metinde geçen koyu renkle yazılmış sözcüklerin anlamları karışık olarak verilmiştir. Anlamları verilen sözcükleri doğru yerlere yazınız. (5P)

veri: Bilgi, data

hasat: Ürün kaldırma, ekin biçme işi.

çağ: Zaman dilimi, vakit

kabin: Küçük, özel bölme:

karar: Bir iş veya sorun hakkında düşünülerek verilen kesin yargı

6. Cümlelerde aşağıdaki anlam özelliklerinden hangisinin olduğunu belirleyiniz ve boşluklara uygun numaraları yerleştiriniz. (5P)

1- Amaç-Sonuç Cümlesi

2- Neden-Sonuç Cümlesi

3- Koşul-Sonuç Cümlesi

(3) Uzay turizmi başlarsa bu dünya tarihi için bir dönüm noktası olacak.

(2) Sis görüş mesafesini düşürdüğünden peş peşe kazalar yaşandı.

(1) Peynir üretimini canlandırmak için çeşitli girişimler yapılıyor.

(2) Yanlış otobüse bindiği için lise hayatının ilk dersine yetişemedi.

(1) Ünlü yönetmen film çekimi için bizim ilçeye geliyor.

Bir tepeyi geçince başka bir tepe... Onu geçince de başka bir tepe... Derenin içi olduğu için uzaklar da görünmüyor. Mevsim güz olunca gelip geçen de yok. Yalnız yürüyorum. Tek güvendiğim şey ilçeden aldığım tarif. Oradaki adam "Dereyi takip et. Mutlaka Gökler köyüne çıkarsın." demişti. Onun verdiği huzurla bir iki saat kadar daha yürüyorum. Sonunda burnuma ahırlardan yayılan yoğun kokular geliyor. Onu odun kokuları izliyor. Anlıyorum ki geldim. Fakat bu bende pek de sevinç etkisi oluşturmadı. Bu insanlara neden geldiğimi nasıl anlatacaktım, bana inanacaklar mıydı? "Dil araştırması yapmaya geldim, araştırmacıyım." dediğimde nasıl bakacaklardı. Bir umut "Benden önce gelen de olmuştur." dedim. Bu düşünceler içindeyken köy çocuklarından bir ikisi bana doğru seğirtti.

7. Metnin hikâye unsurlarını yazınız. (10P)

Anlatıcı: **1. kişi ağzı**

Kişiler: **Araştırmacı ve köy çocukları**

Yer: **Gökler köyü (veya köyle birlikte "yola" değinen yanıtlar)**

Zaman: **Güz mevsimi**

Olay: **Bir araştırmacının Gökler köyüne giderken hem köyü bulamamaktan hem de köylülerin göstereceği tavırdan endişe duyması ve bunları düşünürken köye ulaşması**

8. Aşağıda verilen metindeki fiilimsileri bularak tabloya yazınız ve türlerini belirtiniz. (15P)

İnternete girdiğimizde birçok bilgi ile karşılaşırız. Bunların hangisinin doğru hangisinin yanlış olduğuna karar vermek kolay değildir. Bunu yaparken işimizi kolaylaştıracak çeşitli yollar da yok değil. Misal uzantılara bakmak bunlardan biri. Diğer bir yöntem ise tıkladığımız bağlantının sertifikasını gözden geçirmek.

	Fiilimsi	Türü
1.	girdiğimizde	Zarf-fiil
2.	vermek	İsim-fiil
3.	yaparken	Zarf-fiil
4.	kolaylaştıracak	Sıfat-fiil
5.	bakmak	İsim-fiil
6.	tıkladığımız	Sıfat-fiil
7.	geçirmek	İsim-fiil

9. Şiirlerdeki söz sanatlarını karşılıklarına yazınız. (5P)

Bu akşam sonbahar ne kadar serin;
Geceyi hasretle bekliyor zaman.
Üstünde hasretle leylekler uçan
Beyaz perdeleri indiriverin.

kişileştirme

Odamda iki kardeş
Bakıyor birbirine,
Birisini can veriyor
Öbürünün yerine.
Odamda iki kardeş
Biri dün, biri yarın.

tezat

10. Aşağıdaki cümlelerden öznel yargı bildirenlerin başına (Ö), nesnel yargı bildirenlerin başına (N) yazınız. (5P)

- (.Ö.) Ağızda acı bir tat bırakan bu meyve, köyün tek geçim kaynağıydı.
(.Ö.) Bu şehirde yaşamak için hayatın ayrıntılarını göz ardı etmek gerekir.
(.N.) İç Anadolu'dan Toroslara doğru gittikçe hem mevsim hem doğa değişir.
(.Ö.) Yağmurun ardından insanı kendinden geçiren bir koku yayılır.
(.N.) Teknoloji sayesinde ulaşım kolaylaşmıştır.

Bazıları vardır ki ellerine aldıkları kitabı derinlemesine okumadan şöyle birg..... bırakırlar. Sorarsan okudum derler. Halbuki kitapla ilgili düşüncesini sorsane..... gibi hiç konuşmaz. Kitap okumak yalnızca gözün çalışmasıyla gerçekleşen bir işlem değildir. Önce göz sonra da beyin çalışmalıdır. Her bir cümle beyinde işlenmeli farklı düşüncelere bürünmelidir. Eğer kişinin beyninde bu süreçler olmuyorsa kişi "Kitap okudum." diyerek ancak olur.

11. Metnin anlam akışı dikkate alındığına boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki deyimlerden hangileri getirilmelidir? Uygun deyimlerin başındaki harfi boşluklara yazınız. (10P)

a. gözden çıkarmak	e. ağzı kilitlenmek
b. kendini avutmak	f. bildiğini yapmak
c. çok söylemek	g. göz atmak
d. ciddiye almak	h. gözü ısırmak

12. Karikatürde verilmek istenen mesajı yazınız. (10P)

10 Puan: "İnsanların çevreyi kirlettiğinden" bahseden yanıtlar doğru kabul edilecektir. Puanlama yaparken öğrencinin karikatürün mecaz yönünü anlaması esas alınacaktır. Bu puanı alacak öğrenci, farklı hayvanlara ait ayak izlerinin, mesaj vermek amacıyla kullanılan birer öge olduğunu, karikatürün mesajına dahil olmadığını kavramış olmalıdır. Öğrenci görünenin ötesine geçip mecaz anlamı kavramışsa ve tam puan almalıdır.

Örnek Yanıtlar:

- İnsanlar çevreyi kirletiyor, bu eleştirilmiş.
- Doğayı kirletmemek gerekir.
- İnsanlar etrafa çöp atıyor, hayvanlar ise atmıyor.

5 Puan: Öğrenci karikatürün mecaz yönünü kısmen anlamışsa ve bunun yanında doğrudan "ayak izlerine" atıfta bulunuyorsa bu puanı alır.

Örnek Yanıtlar:

- Diğer hayvanlar sadece ayak izi bırakırken insan ayak izinin yanında çöp de bırakmış.
- İnsan sadece ayak izi bırakmamış doğayı da kirletmiş.

0 Puan: Öğrenci yalnızca ayak izlerine ve çöplere odaklanmış, yani karikatürün somut kısmında kalmışsa, 0 puan alır. Öğrenci tek tek ayak izlerinin hangi hayvana ait olduğunu yazabilir.

Örnek Yanıtlar:

- İnsan izinin yanında farklı hayvanları izleri var.
- Farklı canlıların izi var, insanın izinin yanında çöp de var.
- İnsanın ayak izinde çöp var, diğer hayvanlarınkinde yok.